

Protokoll från Kärnavfallsrådets rådsmöte nr 4/2018

Datum: 4 september, 2018

Tid: 09.00-16.30

Plats:

Ledamöter: Carl Reinhold Bråkenhielm **(CRB)**, ordförande
Lena Andersson-Skog **(LAS)**
Sophie Grape **(SG)**
Mats Harms-Ringdahl **(MHR)**
Tuija Hilding-Rydevik **(THR)**
Karin Högdahl **(KH)**
Lennart Johansson **(LJ)**
Thomas Kaiserfeld **(TK)**
Mikael Karlsson **(MK)**
Jenny Palm **(JP)**

Sakkunniga: Hannu Hänninen **(HH)**
Ingvar Persson **(IvP)**

Kanslichef: Peter Andersson **(PA)**Sekreterare: Johanna Swedin **(JS)****1. Mötets öppnande, föredragningslista****Beslut:** Föredragningslistan fastställdes och **CRB** förklarade mötet öppnat.**2. Reflektioner från ledamöter****SG** är nybliven lektor i tillämpad kärnfysik.

THR har fått förlängt förordnande som Kärnavfallsrådets vice ordförande i ytterligare 2 år. Rådet kommer att fortsätta dialogen med departementet när det gäller övriga ledamöters förordnanden.

HH skrivit artikeln "Copper behaviour in geological nuclear waste disposal" som är en del i EFC "Green book": 50 Years of Nuclear Corrosion - a Review som är planerad att publiceras i december 2018.

3. Remissvar till SSM om kompetensförsörjning

SG och **MHR** presenterade remissvaret. Slutgiltig version av SSM:s utredning publiceras i slutet av september.

4. Studieresa till Tyskland 2018, 9–11 okt

Beslut: Programmet presenterades och fastställdes. Rådet kommer att ha möten med BGE (verksamhetsutövaren), BfE (tillsynsmyndigheten) och rådets motsvarighet ESK.

5. Modern2020 (<http://www.modern2020.eu/>)

International conference on Monitoring in Geological Disposal of Radioactive Waste, 9-11 April 2019, Paris, France.

Modern2020 är en fortsättning på projektet MoDeRn som rådet skrivit om i kunskapslägesrapporterna 2015 och 2016. I april 2019 är det en internationell konferens där rådet avser att delta (se under 13). I mars 2018 kom en delrapport i Workpackage 5 där bland annat forskare från Institutionen för sociologi och arbetsvetenskap vid Göteborgs universitet medverkar: [Deliverable 5.1 Monitoring the Underground: Specific Challenges for Engaging Concerned Stakeholders.](#)

6. Genomförda möten

- *Almedalen (3 juli)*

Både seminariet tillsammans med SSM och det egna genomfördes framgångsrikt. Ledamöter rapporterade om uppmuntrande feedback.

Beslut: Kansliet och medverkande ledamöter planerar att göra ett referat från rådets seminarium i form av ett informationsblad.

- *Träff med SKB angående kommande Fud-program (28 maj)*

Rådets mottog information om hur förberedelserna inför Fud 2020. SKB gav vid mötet en särskild inblick i två olika forskningsprojekt (istjocklek och buffert). De har önskat att få ett uppföljningsmöte med rådet som helhet.

Beslut: Rådet bjuder in representanter för SKB till rådsmötet den 4 dec.

- *Träff med SSM:s GD ang. forskningsfrågor (11 juni)*

Efter ett önskemål från rådet genomfördes ett möte med SSM:s Generaldirektör Mats Persson och andra SSM-representanter den 11 juni. Diskussionen handlade bl.a. om SSM:s forskning och forskningsorganisation, SSM:s Fud-yttrande 2018, SSM:s internationella verksamhet, och om SSM:s flytt till Katrineholm.

- *OECD/NEA ABG (18–19 juni)*

National Advisory Bodies to Government [ABG] är en grupp som består av Kärnavfallsrådets motsvarighet i andra länder. ABG är kopplade till OECD/NEA. Rådet var värd för ett möte den 18-19 juni med deltagande av NEA:s generaldirektör William Magwood III och representanter för rådets motsvarigheter i USA, Frankrike, Schweiz och Tyskland. Terms of Reference fastställdes. Nästa möte kommer att vara i Berlin i juni 2019.

7. SSM:s strålsäkerhetsvärdering av SKB

Information om rapporten som konstaterar att SKB bedriver verksamheten vid sina anläggningar på ett antingen acceptabelt eller tillfredställande sätt.

8. Jämförelse med andra avfallstyper och slutförvar/deponier

- Presentation av Mark Elert, Kemakta.

Presentationen avslutades med diskussion.

9. Seminarier och seminarieförslag

- *Jämförelse med andra avfallstyper och slutförvar/deponier*

Syftet med ett eventuellt seminarium skulle vara att jämföra olika typer av avfallshantering med utgångspunkt från scenarioanalys, långsiktighet, riskbedömning, lagstiftning, friklassningsfrågor, kompetensförsörjningsfrågor och att om det är möjligt att jämföra priset för människolivets värde i olika sammanhang.

Beslut: LJ, SG och kansliet diskuterar vidare om diskussionen bör följas upp.

- *Miljöorganisationernas medverkan och inflytande*

Syftet är att beskriva miljöorganisationernas och andra aktörers möjlighet till delaktighet och inflytande hittills i processen och vilka möjligheterna finns till ett fortsatt inflytande?

Steg 1 är att göra enkät och steg 2 skicka ut en inbjudan till ett rundabordssamtal för miljöorganisationerna till 3 december 2018.

Beslut: JP och kansliet förbereder en enkät och inbjudan.

- *Stegvis prövning*

Syftet är bl.a. att klarlägga möjligheterna till och önskvärdheten av medborgerligt deltagandet före och efter ett eventuellt beslut om tillstånd.

Beslut: Presidiet uppdrogs att ta kontakt med SSM för att diskutera planerna om att som tidigare diskuterats samarrangera ett möte. Eventuellt bör det få formen av en workshop.

10. Kunskapslägesrapport 2020

Förslag till upplägg med utgångspunkt från rådsmötet den 14 maj. Rapportens kapitel ska vara ca. 5 sidor.

Beslut: Rådet diskuterar vidare om kapitel på nästa rådsmöte (10 oktober), och ledamöterna funderar på vad som är nytt inom ledamöternas fackområden och/eller på vilka nya kunskaper som är relevanta för kärnavfallsfrågan. Beredningsgruppen skissar på en tidsplan.

11. Information från planering kring Workshop om Prevent to Forget

En internationell workshop i samarbete med Riksarkivet och Linnéuniversitetet är planerad att äga rum 21–23 maj 2019 på Riksarkivet. Inbjudningar har skickats ut.

12. OECD/NEA:s arbetsgrupper

- *Forum on Stakeholder Confidence (FSC) 25–27 september*

Beslut: Kansliet deltar i detta möte.

- *Information, Data and Knowledge Management (IDKM), 22–24 januari 2019 .*

Beslut: TK planerar att delta, och det finns möjlighet för fler om intresse finns. Sista anmälningsdag är 30 november.

- *Building Constructive Dialogues between Regulators and Implementers in Developing Geological Repositories for Radioactive Waste (RIDDD).*

Beslut: Rådet nominerar THR som planerar att delta åtminstone vid ett första möte under 2019.

13. Övrigt

Inga övriga punkter

14. Avslut

Sammanträden 2018

Rådsmöte 5: 2018-10-10 (i samband med studieresa)

Rådsmöte 6: 2018-12-04

Övriga möten och konferenser

- 2 oktober, Stockholm, SSM:s strålsäkerhetsdag (sista anmälningdag är 25 september)
<https://www.stralsakerhetsmyndigheten.se/nationella-stralsakerhetsdagen-2-oktober-2018---stralsakerhetsmyndigheten-10-ar-som-myndighet/>
- 22–24 januari 2019, *Information, Data and Knowledge Management* (IDKM)
- 20–21 februari 2019, London, *Nuclear Decommissioning and Waste Management Summit 2019*
<https://www.wplgroup.com/aci/event/nuclear-decommissioning-waste-management-summit/>
- 9–11 april 2019, Paris, *International conference on Monitoring in Geological Disposal of Radioactive Waste*
<http://www.modern2020.eu/newsevents/modern2020-international-conference.html>
- 21–23 maj 2019, Stockholm, Planerad workshop om *Prevent to Forget*.

Carl Reinhold Bråkenhielm
Ordförande

Vid protokollet:

Johanna Swedin,
Sekreterare